

Nr 68

Utlåtande i anledning av framställning från fullmäktige i riksgäldskontoret angående visst bemyndigande i anslutning till uppdraget att anskaffa bostäder åt riksdagsledamöter.

I skrivelse till bankoutskottet den 31 oktober 1968 har *fullmäktige i riksgäldskontoret* hemställt att utskottet skall utverka riksdagens bemyndigande för fullmäktige att, för undvikande av hyresförluster, i vissa fall tillfälligt uthyra ledigblivna riksdagslägenheter till icke ledamöter i riksdagen.

I skrivelsen, vilken som *bilaga* är fogad till detta utlåtande, redogörs för riksgäldskontorets åtgärder för att anskaffa bostäder åt riksdagsledamöter, dess ekonomiska engagemang i sammanhanget och de förhållanden som föranlett framställningen.

Utskottet

Utskottet finner det motiverat att riksgäldsfullmäktige får det begärda bemyndigandet, så att risken för hyresförluster i samband med tillhandahållandet av bostadslägenheter åt riksdagsledamöter minskas. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen bemyndigar fullmäktige i riksgäldskontoret att, i den mån så erfordras för undvikande av hyresförluster, tillfälligt uthyra ledigblivna riksdagslägenheter till andra än ledamöter av riksdagen.

Stockholm den 3 december 1968

På bankoutskottets vägnar:

C. G REGNÉLL

Närvarande:

från första kammaren: herrar Åke Larsson (s), Palm (s), Åkerlund (h), Lundin (s), Enarsson (h), Mattsson (cp)*, Stadling (s)* och Österdahl (fp);

från andra kammaren: herrar Regnéll (h), Berglund (fp), Franzén i Motala (s)*, Rask (s), Fridolfsson i Rödeby (s), Börjesson i Falköping (cp), Gustavsson i Ängelholm (s) och Ullsten (fp).

* Ej närvarande vid justeringen.

RIKSGÄLDSKONTORET

31.10.68

Till Riksdagens bankoutskott

Ang. visst bemyndigande för fullmäktige i riksgäldskontoret i anslutning till uppdraget att anskaffa bostäder åt riksdagsledamöter

Jämlikt beslut av 1963 års riksdag (BaU utl. nr 29) har fullmäktige i uppdrag att i enlighet med de riktlinjer som angivits i bankoutskottets utlåtande anskaffa bostäder för riksdagens räkning. För ändamålet anvisade nämnda riksdag för budgetåret 1963/64 ett investeringsanslag av 300 000 kr. till Förvärv av bostadsrätter för riksdagens räkning och bemyndigade fullmäktige att ikläda riksgäldskontoret garanti till ett belopp av sammanlagt 500 000 kr. för lån upptagna av bostadsrättsföreningar, stiftelser eller dylikt.

På framställning av fullmäktige beslöt vidare 1965 års riksdag (BaU utl. nr 39) att för budgetåret 1965/66 under ifrågavarande investeringsanslag anvisa ytterligare 400 000 kr. ävensom utvidga den tidigare beslutade garantiramen till 1 000 000 kr. jämte ränta.

Med stöd av dessa riksdagens bemyndiganden har fullmäktige hittills kunnat ställa sammanlagt 29 lägenheter till förfogande för ledamöter av riksdagen. Här nedan följer en sammanställning över dessa lägenheter. I denna redovisas även vad som hittills tagits i anspråk av investeringsanslaget och garantibemyndigandet för bostadsanskaffning.

Fastighetens		Antal lägenheter	Insatsbelopp för bostadsrätter	Garantibelopp
ägare	adress			
Bostadsrättsföreningen Jungfrun nr 7	Jungfrugatan 15	8 ettor, 4 tvåor	183 370	300 000
Bostadsrättsföreningen Älgen nr 16	Brahegatan 43	10 »	200 640	200 000
Byggmästares i Stockholm Gemensamma Byggnads AB..	Hornsbrugsgatan 11	4 »	}	350 000
Byggmästares i Stockholm Gemensamma Byggnads AB..	Hornsgatan 150 B	3 »		

Av sammanställningen framgår att av det totala investeringsanslaget hittills utnyttjats 384 010 kr. och av garantibemyndigandet 850 000 kr.

I de två första här ovan angivna fastigheterna har lägenheterna upplåtits till riksgäldskontoret med s. k. bostadsrätt¹ medan i de båda sista föreligger ett vanligt hyresförhållande mellan fastighetsägaren och riksgäldskontoret. De sålunda anskaffade lägenheterna uthyr riksgäldskontoret i sin tur till

¹ Det andra projektet är för närvarande föremål för prövning av hyresmyndighet, varför definitiva bostadsrätter ännu inte kunnat upplåtas. Insatsbeloppet är heller inte definitivt.

riksdagsledamöter. Den hyra, som ledamöterna skall erlægga till riksgäldskontoret, motsvarar i stort de avgifter (inkl. ränta på insatsen) eller den hyra riksgäldskontoret har att betala för ifrågavarande lägenheter, vilket torde stå i överensstämmelse med riksdagens intentioner (se BaU 1963:29) att hyran för lägenheterna inte skall innehålla några subventionsmoment.

Riksgäldskontorets ekonomiska engagemang i samband med anskaffandet av bostäder åt riksdagsledamöter utgörs av dels insatsbelopp för bostadsrättslägenheterna, dels garantier för lån till fastighetsägarna. Om lägenheter står outhyrda för längre eller kortare tid — och under de speciella hyresförhållanden varom här är fråga torde sådant i längden knappast gå att undvika — torde det bli riksgäldskontoret som i första hand får ta den härigenom uppkomna hyresförlusten, eftersom det i varje fall hittills inte ansetts realistiskt att täcka förlusten genom ett generellt påslag på hyrorna för riksdagslägenheterna. De smärre förluster, som hittills uppstått, har balanserats i riksgäldskontorets räkenskaper. Hur hyresförluster av nu angivet slag och eventuellt andra förluster, som kan uppkomma i samband med ifrågavarande bostadsförmedlingsverksamhet, definitivt skall täckas torde fullmäktige få anledning att återkomma till.

Risken för hyresförluster sammanhänger främst med att anskaffningen av lägenheter måste ske långsiktigt och med svårigheten att bedöma omfattningen av riksdagsledamöternas efterfrågan på bostäder flera år i förväg. I detta hänseende är svårigheterna i dag speciellt stora. Fullmäktige vill härvidlag peka på konsekvenserna av inrättandet av en enkammarriksdag med dess totalt färre antal ledamöter än för närvarande och en härigenom möjlig minskning av den samlade efterfrågan på bostäder av den typ riksgäldskontoret anskaffat. Vidare erinras om det förslag, som styrelsen för riksdagens förvaltningskontor i skrivelse till bankoutskottet den 23 oktober 1968 framlagt, att inreda s. k. kombinerade arbets- och bostadsrum för riksdagsledamöter i riksdagshusprovisoriet vid Sergels torg. Hyresförluster kan emellertid även uppstå till följd av att lägenhet blir ledig, exempelvis i samband med ledamöts dödsfall, vid en tidpunkt då någon efterfrågan på riksdagslägenheter inte föreligger.

Därest det i en viss situation kan bedömas som sannolikt, att viss eller vissa lägenheter inte kommer att inom rimlig tid efterfrågas av riksdagsledamöter, uppstår frågan vilka åtgärder riksgäldskontoret lämpligen kan eller bör vidta för att nedbringa en hyresförlust i anledning härav. Såvitt fullmäktige kan finna torde väsentligen två alternativ här föreligga för riksgäldskontorets handlande. Det ena alternativet är att riksgäldskontoret söker i möjligaste mån avveckla sitt engagemang beträffande ifrågavarande lägenheter, vilket kan ske genom att sälja bostadsrätten resp. överlåta hyresrätten. Däremot kan riksgäldskontoret inte bli befriat från de ingångna garantiförpliktelserna utan att ett avlyft av dessa i särskild ordning kommer till stånd. Det andra alternativet för att undvika hyresförluster eller i varje fall begränsa storleken av dem är att riksgäldskontoret i den mån så visar sig möjligt och lämpligt tillfälligtvis uthyr ledigblivna riksdagslägenheter till icke riksdagsledamöter, i första hand då personer anknutna till statsförvaltningen. Härför torde emellertid krävas ett särskilt bemyndigande från riksdagen. Då det enligt fullmäktiges mening skulle vara värdefullt om sistnämnda alternativ kunde få utnyttjas, torde ett bemyndigande av angivna innebörd böra lämnas fullmäktige.

Vid underhandskontakter, som riksgäldskontoret haft med olika stats-

myndigheter, har det framkommit att intresse finns för att kunna disponera sådana lägenheter för personalkategorier som av olika anledningar tillfälligt tjänstgör i Stockholm, exempelvis personal i utrikesförvaltningen och vid krigsmakten, kommittésekreterare m. m.

I anslutning till vad som anförts får fullmäktige föreslå, att bankoutskottet ville utverka riksdagens bemyndigande för fullmäktige att, för undvikande av hyresförluster, i vissa fall tillfälligt uthyra ledigblivna riksdagslägenheter till icke ledamöter av riksdagen.

I detta ärendes behandling har deltagit t. j. ordföranden herr Andersson samt herrar Fredriksson, Gustafsson, Adamsson, Eliasson, Jansson och Magnusson ävensom riksgäldsdirektören.

På fullmäktiges vägnar:

BIRGER ANDERSSON

Ingmar Jansson